

## L E G E

### **pentru modificarea și completarea Legii monumentelor de for public nr. 192/2011**

---

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

**Articol unic.** – Legea monumentelor de for public nr. 192/2011 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 197–202, art. 569) se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolele 2 și 4 vor avea următorul cuprins:

„Articolul 2. Noțiuni de bază

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

*monumente de for public* – bunuri imobile opere de artă plastică monumentală (compoziții spațial-volumetrice, statui, busturi, plăci comemorative cu relief sculptural, troițe, cruci), împreună cu terenul delimitat pentru ele, avînd caracter decorativ, comemorativ sau religios, amplasate în spații publice, pe terenuri aflate în domeniul public al statului ori al unităților administrativ-teritoriale;

*teren al monumentului de for public* – teren/suprafață de pămînt special delimitată, pe care este amplasată opera de artă plastică monumentală, conținînd, parțial sau integral, amenajarea specifică aferentă, care este parte integrantă a monumentului (îngrădiri decorative, răzoare, gazon, accesuri, denivelări în trepte etc.);

*zonă de protecție a monumentului de for public* – spațiu cu regim special de protecție, stabilit de jur-împrejurul terenului monumentului de for public pentru a asigura protejarea și punerea lui în valoare, accesul fizic și vizual la acesta.”

#### „Articolul 4. Statutul de monument de for public

(1) Statutul de monument de for public se atribuie doar operelor de artă plastică monumentală a căror edificare în spații publice s-a realizat în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(2) Pentru operele de artă plastică monumentală edificate anterior intrării în vigoare a prezentei legi, statutul de monument de for public se atribuie doar în cazul în care plasarea acestora în spațiul public s-a realizat în conformitate cu prevederile legale din domeniu în vigoare la data edificării.

(3) Sînt asimilate monumentelor de for public operele de artă plastică monumentală realizate în tehnica mozaicului, picturii murale sau a reliefului, executate pe fațadele clădirilor cu acces vizual în spațiul public.

(4) Operele sculpturale figurative sau neconvenționale (obiecte, statui, forme) care nu reprezintă/comemorează o persoană istorică concretă sau un eveniment/moment istoric, de dimensiuni reduse, fără soclu, amplasate direct pe suprafața pămîntului, pavajului, fără organizarea/modificarea specifică a spațiului antropic/natural aferent, nu dispun de statutul de monument de for public.

(5) Se interzice edificarea pe terenuri aflate în proprietate privată a operelor de artă plastică monumentală care pot fi vizibile în spațiul public, precum și a celor care pot fi vizitate liber.

(6) Operele monumentale amplasate în cimitire nu se află sub incidența prezentei legi.”

2. La articolul 6 alineatul (2), sintagma „Ministerului Culturii” se substituie cu sintagma „Ministerului Educației, Culturii și Cercetării”.

#### 3. Articolul 7:

la alineatul (2), sintagma „Ministerului Culturii” se substituie cu sintagma „Ministerului Educației, Culturii și Cercetării”;

la alineatul (3), sintagma „Ministerul Culturii” se substituie cu sintagma „Ministerul Educației, Culturii și Cercetării”, iar în final se completează cu textul „, , în modul stabilit de legislația privind autorizarea executării lucrărilor de construcție”;

articolul se completează cu alineatele (8) și (9) cu următorul cuprins:

„(8) Mozaicurile, picturile murale sau reliefurile pe fațadele clădirilor cu acces vizual în spațiul public se realizează în baza deciziei administrației publice locale competente teritorial și în corespundere cu proiectul avizat de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.

(9) Instalarea în spațiul public a operelor sculpturale prevăzute la art. 4 alin. (4) și asigurarea ținutei lor artistice țin de competența exclusivă a autorităților administrației publice locale de nivelul întâi.”

4. Articolul 8 va avea următorul cuprins:

„Articolul 8. Zona de protecție

(1) Fiecare monument de for public dispune de zonă de protecție, care se desfășoară perimetral, de jur-împrejurul terenului monumentului de for public, pe o rază de la 50 la 100 de metri. Pentru monumentele de for public care nu dispun de teren propriu, cum ar fi plăcile comemorative, zona de protecție se stabilește începînd de la suprafața construcției pe care ele sînt amplasate, pe o rază de minimum 20 de metri.

(2) Traseul exact al zonei de protecție se stabilește prin intermediul planului zonei de protecție a monumentului de for public. Delimitarea se operează pe baza reperelor topografice, geografice sau urbanistice, ținînd cont de particularitățile cadrului urbanistic și/sau natural existent (hotare proprietăți/unități cadastrale, relief etc.). Planul zonei de protecție este parte componentă a documentației de proiect privind edificarea monumentului de for public, precum și a dosarului de inventariere a monumentului de for public. Zona de protecție a monumentului de for public se reflectă în mod obligatoriu în documentația de urbanism a localității. Metodologia de delimitare a traseului zonei de protecție se aprobă prin ordinul ministrului educației, culturii și cercetării.

(3) În caz de intersectare, prin suprapunere parțială, a zonelor de protecție a două sau mai multe monumente de for public, pentru aceste monumente se instituie o zonă unificată de protecție, în documentația urbanistică fiind marcat hotarul unic exterior al acestei zone.

(4) În planurile și regulamentele de urbanism, aprobate și avizate conform legislației în vigoare, vor fi prevăzute reglementări speciale de construire în zonele de protecție a monumentelor de for public. În zona de protecție pot fi instituite servituți de utilitate publică.”

5. Articolul 10:

la alineatul (1), cuvintele „organism științific” se substituie cu cuvintele „organism metodico-științific”, iar sintagma „Ministerul Culturii” – cu sintagma „Ministerul Educației, Culturii și Cercetării”;

la alineatul (3), textul „Ministerului Culturii, prin ordin al ministrului culturii,” se substituie cu textul „Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, prin ordin al ministrului educației, culturii și cercetării.”.

#### 6. La articolul 13:

în denumire, sintagma „Ministerului Culturii” se substituie cu sintagma „Ministerului Educației, Culturii și Cercetării”;

la alineatul (1), sintagma „Ministerul Culturii” se substituie cu sintagma „Ministerul Educației, Culturii și Cercetării”;

alineatul (2):

în partea introductivă, sintagma „Ministerul Culturii” se substituie cu sintagma „Ministerul Educației, Culturii și Cercetării”;

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) elaborează și aprobă Regulamentul privind registrul național și registrele locale ale monumentelor de for public, precum și alte regulamente și indicații metodologice în vederea completării cadrului juridic din domeniul monumentelor de for public;”

alineatul se completează cu literele a<sup>1</sup>) și b<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„a<sup>1</sup>) elaborează Registrul național al monumentelor de for public și îl înaintează spre aprobare Parlamentului;”

„b<sup>1</sup>) ține Baza națională de date privind monumentele de for public;”

la litera c), cuvintele „la fiecare trei ani” se substituie cu cuvintele „în bază de liste adiționale”.

#### 7. La articolul 14:

alineatul (1):

în partea introductivă, după cuvintele „de nivelul al doilea” se introduce textul „și autoritățile administrației publice ale UTA Găgăuzia”;

alineatul se completează cu litera b<sup>1</sup>) cu următorul cuprins:

„b<sup>1</sup>) remit Ministerului Educației, Culturii și Cercetării un exemplar al dosarelor de inventariere a monumentelor de for public, în format electronic, în vederea completării Bazei naționale de date privind monumentele de for public;”

alineatul (2):

litera a) se completează în final cu textul „, , precum și decizii de modificare a acestora sau de abrogare”;

alineatul se completează cu literele a<sup>1</sup>) și a<sup>2</sup>) cu următorul cuprins:

„a<sup>1</sup>) atribuie terenuri pentru edificarea monumentelor de for public;

a<sup>2</sup>) emit autorizații de construire privind conservarea, restaurarea sau edificarea monumentelor de for public și amenajarea terenului aferent;”

la litera d), sintagma „Ministerul Culturii” se substituie cu sintagma „Ministerul Educației, Culturii și Cercetării”.

8. La articolul 15 litera c), sintagma „Ministerul Culturii” se substituie cu sintagma „Ministerul Educației, Culturii și Cercetării”.

**PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI**

**ANDRIAN CANDU**

**Chișinău, 10 noiembrie 2017.  
Nr. 232.**